

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ист.н. Тодор Петров Петров, Военна академия “Г.С.Раковски”, за научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност “доцент” в област на висшето образование “Хуманитарни науки”, професионално направление 2.2. “История и археология”, научна специалност “История на България” (Нова българска история), обявен от Института за исторически изследвания – БАН, за нуждите на Секция „Нова българска история” в “Държавен вестник”, бр. 29, 12 април 2016, на д-р Владимир Николов Златарски, главен асистент в Института за исторически изследвания – БАН, единствен кандидат в конкурса

Научната и научно-приложната дейност на д-р Владимир Златарски е съсредоточена изцяло в областта на новата българска история. В нея той разработва проблеми, посветени на взаимоотношенията на България с Германия, Австро-Унгария и балканските страни през първата половина на ХХ век, като основният акцент на неговите научни изследвания е насочен към българско-германската проблематика.

Д-р Златарски е с доказани успехи в научноизследователската и научно-приложната си дейност, съсредоточени в областта на новата българска история, а заеманата от него длъжност „главен асистент” в научната секция със същото име в Института за исторически изследвания при БАН кореспондира напълно с неговата специалност. От представената от кандидата справка за конкурса става ясно, че за период от малко повече от 10 години, т. е. от 2005 г. до днес, той участва в 12 международни, национални и регионални научни конференции (в това число и зад граница), които използва успешно, за да популяризира резултатите от своите научни изследвания. След 2013 г. той участва в 4 научни проекта, развива и активна експертна дейност.

Д-р Златарски е автор на научна продукция, включваща различни по вид публикации – монографии, студии, статии, документални сборници и др. За участие в конкурса той е представил 21 от тях, с общ обем от почти 600 издателски страници, като предложените изследвания не включват

четирите му статии, свързани с проблематиката на докторската му дисертация. Всички представени за конкурса публикации са отпечатани без изключение от различни издателства у нас, като 18 от тях са на български, а три – на немски език. Общо кандидатът участва в конкурса с една монография и 20 студии и статии.

Д-р Златарски не предлага за рецензиране двата сборника с документи, материали и спомени, посветени на участието на България в Балканските войни през 1912-1913 г. и в Първата световна война между 1915 и 1918 г., в които е основен съставител, нито пък своята монография „Райхът и Царството. Германското присъствие в България 1933-1940 г.“. Заглавието на книгата повтаря темата на докторската му дисертация, но като монография тя е в основно преработен вид, допълнена е с новоиздирена фактология и е с разширена проблематика, което я превръща до голяма степен в ново изследване.

За разлика от нея, предложената за рецензиране монография („Неискрените. България, Румъния и Централните сили (1913-1914)“. С., 2016, 220 с., която е приета за печат) е напълно различна по тематика от докторската дисертация на кандидата. Книгата представя точно и обективно комплицираните взаимоотношения между България и Румъния през периода от Букурещкия договор 1913 г. до Първата световна война, при това разгледани в контекста на постоянния им досег с Германия и Австро-Унгария, в условията на неизяснените отношения между двете империи, а и на последните към двете балкански съседки. Разгледан е подробно трудният път и перипетиите, през които преминават тези взаимоотношения и тяхната неискреност, недоизказаността и завоалираността на намеренията и стремежите на отделните страни, довели в крайна сметка до диаметралното присъединяване на двете балкански съседки към двете коалиции – Централните сили и Съглашението. Монографията на д-р Златарски има изцяло приносен характер, а

благодарение на своите задълбочени анализи в умело представената от него проблематика достига до убедителни обобщения и изводи.

Останалите публикации на кандидата, представени за конкурса, могат да бъдат условно систематизирани в няколко тематични групи, отразяващи различни страни на разработваната от него българо-германска проблематика, а именно:

1. третиращи политическите и дипломатическите ѝ аспекти – публикации с поредни №№ 1, 3, 6, 7 и 16–19 от приложения към документите на кандидата Списък на публикациите;

2. посветени на различни стопанско-финансови въпроси на двустранните взаимоотношения – №№ 4, 8, 11, 12, 14, 15;

3. свързани с военните аспекти на проблематиката – №№ 9, 10, 13;

4. осветляващи различни нейни културно-обществени страни – №№ 2, 5.

В отделни публикации на д-р Златарски се третират повече от посочените в съответната тематична група въпроси, към която са причислени, а това автоматично ги препраща и към другите проблемни кръгове, но само в съответната им част. Представената научна продукция е тематично разнообразна, а разработените от кандидата трудове са интересни, посветени са на неразработени или слабо изследвани въпроси и притежават оригинални научни приноси.

Принос на автора е също, че е въвел в научно обращение значително количество нова научна информация (в това число и издирена в германски архиви и библиотеки), чийто анализ и интерпретация му е позволил да разшири познанията за различни проблеми, събития и личности и да формулира нови изводи и оценки за тях. Издирени, проучени и представени са нови сведения и факти, изследвани и анализирани са недостатъчно осветлени проблеми и събития по проблематиката.

Публикациите имат и приложен характер, тъй като популяризират проблематиката и я правят достояние на специалистите, на студентите, и разбира се на широката читателска аудитория, допринасяйки същевременно за обогатяване на информацията за нея. Постигнатите в публикациите научни приноси принадлежат изцяло на д-р Златарски, за което свидетелства и обстоятелството, че всички представени за рецензиране публикации (без изключение) са самостоятелни негови разработки, а трудовете му са цитирани от други автори (включително и на чужди езици) в 8 научни публикации. Броят на публикациите на кандидата на други езици обаче (вкл. и отпечатани в чужбина), е сравнително скромно, а това би позволило резултатите от неговите изследвания да бъдат още по-широко популяризирани зад граница, използвани и цитирани от чужди учени в техните научни разработки.

Като имам предвид цялостната научноизследователска дейност на участника в конкурса и положителната оценка за неговите научни и научно-приложни приноси и че с представената научна продукция гл. ас. д-р Владимир Николов Златарски съответства напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, за да заеме академичната длъжност „доцент”, убедено подкрепям и предлагам на уважаемото научно жури на същия да бъде присъдена академичната длъжност “доцент” в област на висшето образование “Хуманитарни науки”, професионално направление 2.2. “История и археология”, по научната специалност “История на България” (Нова българска история).

Член на журито:

03.08.2016 г.

.....